

FRITS NEEMT DE MAAT VAN HARRY HENDRIKS

'FRITS neemt de maat van' is een nieuwe rubriek. Een idee van communicatie-adviseur Dries Steinmeijer. Hij voelt met hulp van een panel ondernemende persoonlijkheden (m/v) aan de tand. Het panel bestaat uit Jo van Ham (TU/e) en Edzo Doeve (DELA). In deze eerste aflevering nemen zij de maat van Harry Hendriks. Hij doet voor Philips zaken met 120 overheden wereldwijd.

TEKST: MARIE-JOSÉ DEKKERS FOTO'S: PATRICK MEIS

Ons eerste 'slachtoffer' is de man die met een welgemeend 'houdoe en bedankt', een uitgebreid afscheid en een koninklijke onderscheiding onlangs de directiestoel van Philips Benelux verruilde voor een leidende rol in business-to-government voor de kumpanie.

Zijn opvolger aan het Beneluxroer is Hans de Jong. Welke lijken vindt hij in zijn nieuwe Philipsfunctie? „Geen. Duidelijk is wat Philips te doen staat. Ik hoop in elk geval dat de klant op de eerste plaats, en centraal blijft staan. Dat alle processen daaromheen worden gegeven. Dat is het allerbelangrijkste. Ten tweede, we zitten in een periode van zeer gematigde economische groei die langer gaat duren. Er worden dus eisen gesteld aan je onderscheidend vermogen, lees; innovatie. We zullen technologisch en wat betreft manifestatie in de markt nog veel scherper aan de wind moeten gaan zeilen. Met smaakmakende dingen moeten komen die mensen boeien, waardoor ze zeggen: 'Ik kies voor jou en niet voor een ander'. We hebben hier al veel gedaan aan innovatie,

aan dat gezamenlijke gevoel van het uitbouwen van krachten die we al hebben. Brainport dus; die weg moeten we verder bewandelen, geeft ook Frans van Houten aan. Ik hoop dat we de komende jaren met geweldige dingen kunnen komen waarvan iedereen zegt: 'Fantastisch, dat is inspirerend, daar heeft de samenleving wat aan.'”

Welke keerpunten waren er in uw leven?

Een eerste keerpunt was na zes jaar internaat: „Toen ik daarna ging studeren, gingen de poorten van de wereld voor me open. Ik heb vijf keer propedeuse gedaan. Daarmee is alles wel gezegd.” Daarna volgde militaire dienst: „Krijgsgevangene-onderzoeksofficier, met als specialisatie Russisch.”

Nog zo'n kentering is het moment dat hij ging werken: „Ik heb even bij Hendrix Veevoeders gewerkt, geen familie overigens. Je relatieve vrijheid blijkt dan toch iets anders. Je dacht dat je alles kon, maar er is ineens een baas die zegt wat je moet doen. Dat was ook even wennen.”

Trouwen en een gezin stichten; nog twee belangrijke keerpunten. Erna volgden onder

meer twaalf jaar in het buitenland: „Een zeer verrijkende ervaring, bijvoorbeeld in Brazilië, met twaalfduizend procent inflatie per jaar, heel apart.”

Andere belangrijke momenten in zijn leven waren het verlies van zijn moeder en zijn schoonouders: „En zeer recent het afsluiten van tien jaar Philips Benelux. Als het moment daar is, is het loslaten – waar je zo mee bezig was, in de markt, in Brainport – toch bijzonder.”

Verliest Eindhoven met uw vertrek niet hèt gezicht van Philips in de regio?

„Dat mag niet. Ik heb mijn opvolger overgedragen welke positie we hier innemen. Dat begint met respect voor ons erfgoed. Dat is er; dit jaar opent het Philips-museum. Maar we zijn ook nog steeds een hele grote werkgever, met de voortdurende verantwoordelijkheid voor alles binnen je eigen muren én in de context van je omgeving. We waren hier al evangelist van het open-innovatieprincipe; Philips heeft daarin nog steeds afgeleide verantwoordelijkheden vanuit zijn bijzondere positie in deze streken. Ik loop Hans niet voor de voeten, maar ik zal bij Eindhoven betrokken blijven. Dat kan naadloos naast elkaar.”

U staat bekend als een echte Europeaan. Hoe is het mogelijk dat Nederland zo anti-Europa is geworden?

„We hebben met z'n allen het verhaal nooit goed uitgelegd en onder de politieke druk van de korte termijn – neem een factor als Wilders – zijn we in een hoek gedreven en begonnen het probleem defensief te benaderen. Europa is voor ons van levensbelang. Toen Noord-Europa in de vorige eeuw de zuidelijke landen geld leende, besteedden zij dat ook hier, waardoor wij zeer welvarend zijn geworden. En nu hebben we er ineens niets mee te maken? Leen ik jou een tientje en je betaalt me niet terug, dan is dat jouw probleem. Leen ik je een ton en je betaalt niet terug, dan is het mijn probleem geworden. En dat weigeren we te zien.” Die welvaart kan niet zonder duurzaamheid: „Innovatie ook niet, per definitie. De duurzame weg is de juiste. Het is wel een beetje een platgetreden pad, maar je zorgt gewoon voor je eigen omgeving. Zeker de huidige situatie vraagt om nog effectiever benutting van de middelen die we hebben. Ik ben er honderd procent van overtuigd dat de komende jaren het bewustzijn van consumenten alleen maar zal toenemen. Dat is ook nodig om duur-

HET FRITS-PANEL

Op verzoek van FRITS recruteerde Dries Steinmeijer (l), directeur van Korteweg Communicatie en buitengewoon en erkend netwerker in de stad, twee panelleden voor de rubriek.

Edzo Doeve (r) is bestuursvoorzitter van de landelijke uitvaartorganisatie DELA in Eindhoven. Daarvoor werkte hij voor Fortis. Hij studeerde in Groningen, Italië en de VS. Doeve is bestuurslid van de Stichting Promotoren van het Van Abbe en sinds kort voorzitter van de Stichting Nederlands Uitvaartmuseum.

Jo van Ham is lid van het College van Bestuur van de TU/e. Voordien was hij plaatsvervangend directeur-generaal Hoger Onderwijs, Beroepsonderwijs, Wetenschapsbeleid en Emancipatie van het ministerie OCW. Van Ham kwam na zijn studie in Nijmegen bij het ministerie terecht. Hij is lid van de Raad van Toezicht van de nieuwe citymarketingorganisatie EHV365.

zaamheid massaal vanaf de aanbodzijde op gang te krijgen. De grote bedrijven sturen al die kant op, in de breedte begint het ook al door te sijpelen. Het gaat hier niet om liefdadigheidsprojecten maar om je ecologische footprint. En daarbij moet je de belangen van de aandeelhouders wegen met die van de omgeving, medewerkers en klanten, zodat je een veel meer uitgebalanceerde benadering krijgt. Dat is nu nog vloeken in de kerk omdat je wordt afgerekend op je kwartaalresultaat. Voor een innovatieve onderneming is kortetermijnwerk faliekant fout. Innovaties moeten de kans krijgen om te wortelen en te laten zien wat ze waard zijn, voordat je er überhaupt de stekker uittrekt.”

In zijn nieuwe functie krijgt hij ook te maken met de langere termijn: „Wij zijn voor pakweg tweederde van onze omzet in licht en health afhankelijk van overheden; daar moet je dus

verbindingen hebben om met je oplossingen aan bod te kunnen komen en je omzetgroei te kunnen bewerkstelligen. Van acquisitie tot uitvoering en relatienetwerken, alle processen rond overheden worden opnieuw in de steigers gezet. De miljardenbegrotingen en -stromen van de Europese Commissie, van ontwikkelingsbanken; daar moeten we bij zijn.”

Behoort dat niet tot het takenpakket van Frans van Houten als CEO van Philips?

„Hij kan het niet alleen en er moet een systeem aan ten grondslag liggen. We zijn actief in 120 landen, dan heb je nog Europa, nongouvernementele organisaties als de Wereldbank, het Rode Kruis, de NAVO en vele andere die ook in je klantenbestand moeten zitten. Die moet je actief en persoonlijk benaderen. Want het is nog steeds een people's business. Niet door recepties af te lopen en ambassa-

deurs een hand te geven. Handel is mensenwerk, handel is emotie, handel is gunnen; dat heb ik vanaf dag één bij Philips Nederland wel geleerd.”

Hoe voelt dat, verhuizen van de Boschdijk naar een bedrijventerrein aan de A2?

Zijn kantoor is en blijft op de High Tech Campus, de kraamkamer van Brainport: „Het vertrek van het hoofdkantoor naar Amsterdam was de aanleiding voor de start van de Campus, een zeer belangrijke piketpaal in de dynamiek. Onze research werd te complex en te kostbaar; open innovatie was het keyword, voor ons een absolute must, dus de ramen moesten open. De trojka Harwig (Philips Research) – Lundqvist (TU/e) – Sakkers en even later, met een enorme push, Van Gijzel bracht zaken op gang die weerklank vonden. Men realiseert zich nu pas in Den Haag dat we het alleen met die containers in Rotterdam niet gaan verdienen. Voor de toekomstige generaties komt het van tussen de oren, want kennis is de enige grondstof die we hebben.

Vanuit mijn werkkamer keek ik uit over Manhattan-aan-de-Dommel, zag de high rises komen, de vele bouwkranen, het verbouwen op Strijp.” Van het verdwijnen van VH (op Vredeoord) heeft hij geen hartzeer: „Dat ding stond altijd in de weg, ik zag maar net een hoekje van het Evoluon. Het stond al zoveel jaren leeg, ik zag het verpieteren, opruimen die handel. Het was me een doorn in het oog.”

Waarom bent u nooit de politiek ingegaan?

„Daar heb ik het geduld niet voor. Ik zou liever zien dat we sneller acteren. Ik hamer er al tien jaar op; wij Nederlanders zijn zelfgenoegzaam, kijken naar onze verworven rechten en de rest kan ons gestolen worden. Ik vind dat een kwalijke zaak. De wereld verandert sterk, de rol van Nederland daarin ook en over twintig jaar is het gas op; kunnen we daar niet op inspelen en de juiste mensen om tafel krijgen, dan zijn we niet met de juiste dingen bezig. Neem het van mij aan; innovatie is cruciaal voor de toekomst van Nederland. Ik zei het zes jaar geleden al en heb het de afgelopen tijd vaak herhaald; we zijn niet over het paard getild maar over de hele manege heen gesmeten. Nog steeds hebben de kranten en politieke partijen het alleen over de kleine stukjes die ons raken. Terwijl het gaat om wat nodig is in doen, laten en investeren om je baan te houden en onze dingen te kunnen blijven doen. Die discussie vindt niet plaats.”

Maar stel: u wordt gevraagd voor een ministerspost. Naar welke gaat uw voorkeur uit?

„Ik ambieer geen ministerspost. Wil ook geen minister worden. In theorie zou ik minister van Economische Zaken en Innovatie willen zijn, dat zou me zeer gedreven maken. Maar als ik naar het hele spel met de Tweede Kamer kijk, naar de onzin die langskomt, naar hoe een minister door alle vragen heen moet; what a waste. Ik zie nu ook – dat durf ik best te zeggen – het geweldige gebrek aan economisch inzicht bij de politieke partijen. Ze roepen allemaal om meer banen, maar zeggen niet hoe. De economische realiteit gaat ze inhalen. We ontsnappen niet aan het maken van keuzes maar tegelijkertijd ook niet aan het besluiten

om ergens anders in te investeren; dat komt niet op tafel.”

Hebt u spijt van een keuze in uw leven?

„Ik ben de eerste in de zelfstandigenfamilie die voor rekening van een ander ging werken. Een ondernemer kiest zijn pad, bepaalt zijn eigen snelheid, is samen met zijn team bezig om er samen wat van te maken; dat vind ik iets fantastisch, het mooiste dat er is, ook al is het niet allemaal hosanna. Dáár vinden veranderingen plaats, dáár worden dingen tot stand gebracht. Ik ben uiteindelijk toch een industriële man; voortbrengen, creëren, toegevoegde waarde leveren. Dus dat ik dat pad niet nam, daar kon ik wel eens spijt van hebben.” 🍔

Boven: Jo van Ham
Midden: Edzo Doeve
Onder: Dries Steinmeijer